

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 14CoP/70/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6723204112
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Bebčák
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:6723204112.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Bebčáka, členiek senátu JUDr. Martyiny Nemravovej a JUDr. Miroslavy Korbašovej, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, dieťa rodičov: matky D. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX, a otca: F. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. XX, B., o zrušenie výchovného opatrenia, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č.k. 8P/265/2023 - 75 zo dňa 12. decembra 2023, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Zvolen č. k. 8P/265/2023 - 75 zo dňa 12. decembra 2023 potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd rozhodol tak, že: I. Súd zrušuje výchovné opatrenie nariadené vo výroku č. IV. rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 18P/17/2019-484 zo dňa 15.06.2021, ktoré sa týkalo rodičov maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX a tiež maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX vo veci povinnosti podrobiť sa odbornému poradenstvu v zariadení podľa odporúčania kolízneho opatrovníka za účelom nadviazania vhodnej komunikácie medzi otcom a matkou smerujúcou k vytváraniu možnosti stretávania sa otca s maloletým. II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení rozsudku okresný súd uviedol, že uznesením č.k. 8P/265/2023-32 zo dňa 17.10.2023 začal z úradnej povinnosti konanie o zrušenie výchovného opatrenia - podrobenie sa odbornému poradenstvu, nakoľko bol súdu dňa 05.10.2023 doručený podnet na začatie konania, pretože pri kontrole plnenia účelu nariadeného výchovného opatrenia bolo zistené, že toto neplnilo svoj účel. Predmetné výchovné opatrenie bolo nariadené IV. výrokom rozsudku okresného súdu č.k. 18P/17/2019-484 zo dňa 15.06.2021. Rodičom a mal. deťom bola uložená povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu v zariadení podľa odporúčania kolízneho opatrovníka za účelom nadviazania vhodnej komunikácie medzi rodičmi smerujúcej k vytváraniu možnosti stretávania sa otca s mal. A. a psychologickú prípravu mal. na stretávanie sa s otcom, za účelom obnovenia vhodnej komunikácie a kontaktu medzi matkou a mal. H., na obnovenie kontaktu medzi mal. deťmi navzájom. Podľa správy kolízneho opatrovníka zo dňa 07.12.2023 nedošlo v rámci poradenského procesu k zlepšeniu vzájomných vzťahov a komunikácie medzi jednotlivými členmi rodiny, ani k obnoveniu kontaktov mal. A. s otcom a sestrou H. a taktiež matky s dcérou H., ktorá je t.č. plnoletá. Matka kolíznemu opatrovníkovi naposledy uviedla, že nie je ochotná zúčastniť sa akýchkoľvek stretnutí s otcom dieťaťa, resp. s dcérou H.. Otec sa vyjadril, že jeho prioritou je psychická pohoda mal. A., a z toho dôvodu netrvá na nútenom stretnutí so synom. V zmysle uvedeného má teda kolízny opatrovník za to, že uložené výchovné opatrenie nespĺnilo svoj účel a nie

je perspektívne, aby v budúcnosti mohlo dôjsť k jeho plneniu, na základe čoho odporúča výchovné opatrenie zrušiť.

3. Po vykonanom dokazovaní dospel okresný súd k záveru, že výchovné opatrenie uložené IV. výrokom rozsudku č.k. 18P/17/2019-484 zo dňa 15.06.2021 nespĺnilo svoj účel, mal. odmieta stretnutia so svojim otcom aj so svojou sestrou H.. Obnovenie kontaktu otca a sestry H. s mal. A. sa nepodarilo naplniť. Mal. A. otca stále odmieta, jeho postoj k stretnutiam s otcom je aj naďalej odmietavý. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 07.12.2023 a zo dňa 11.12.2023 vyplýva, že nie je perspektívne, aby v budúcnosti mohlo dôjsť k plneniu uloženého výchovného opatrenia, na základe čoho odporúča výchovné opatrenie zrušiť. Rovnako sa kolízny opatrovník vyjadril aj na pojednávaní dňa 12.12.2023, na ktorom uviedol, že výchovné opatrenie nespĺnilo svoj účel z dôvodu nespôlpráce mal. A. a jeho matky. Okresný súd v zmysle Dohovoru o právach dieťaťa okrem iného zohľadnil aj názor, resp. postoj mal. A., ktorý mal v čase rozhodovania 9 a pol roka veku a ktorý k otcovi ísť nechce, nechce sa s ním stretávať, čo tvrdí matka mal. dieťaťa, taktiež aj kolízny opatrovník vo svojich správach a rovnako tento jeho postoj vyplýva aj zo správ z CSS KA. Mal. A. je vo veku, v ktorom už dokáže formulovať svoje postoje a názory, a nielen verbalizuje svoj odmietavý postoj k styku s otcom, ale k otcovi skutočne odmieta chodiť, resp. nestretáva sa s ním, čo taktiež vyplýva zo správ kompetentných orgánov. Za daných okolností zohľadnil okresný súd správy, z ktorých vyplýva, že účel uloženého výchovného opatrenia nebol aj napriek značnému časovému odstupu, odkedy bolo nariadené, naplnený, a zohľadnil aj názor mal. A., na základe čoho uložené výchovné opatrenie zrušil.

4. Okresný súd k odmietavému postojovi mal. A. doplnil, že môže ísť o dočasný stav, ktorý sa časom môže zmeniť. Mal. A. je pod vplyvom matky, ktorá na neho vplyva svojimi negatívnymi názormi na otca, čo vyplýva zo správy CSS KA zo dňa 12.09.2023. Keď bude mal. dieťa staršie a bude si utvárať svoje vlastné názory, je možné, že si začne budovať vzťah s otcom, začne sa s ním viac stretávať. Spočiatku pri výkone rozhodnutia aj mal. H. odmietala styk s otcom, čo sa však zmenilo a t.č. plnoletá H. žije v spoločnej domácnosti so svojim otcom. Je teda možné, že rovnaký postoj bude mať v budúcnosti k svojmu otcovi aj mal. A.. Dôležité je uviesť aj postoj otca, ktorý sa podľa správy kolízneho opatrovníka sám vyjadril, že jeho prioritou je psychická pohoda mal. A. a teda v záujme mal. A. netrvá na nútenom stretnutí s ním. O trovách konania okresný súd rozhodol v zmysle ust. § 52 CMP tak, že žiadnemu účastníkovi nepriznal nárok na náhradu trov konania.

5. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec z dôvodu, že súd nesprávne a neúplne zistil skutkový stav veci a vec nesprávne právne posúdil. Podľa otca súd prvej inštancie nerozhodol v najlepšom záujme maloletého A. a nevenoval sa dôvodom, na základe ktorých výchovné opatrenie neplnilo svoj účel. Bolo veľmi ťažké vytvoriť podmienky pre to, aby sa vzniknutá napätá situácia zmiernila, nakoľko matka od počiatku nespôlpracovala. Celé konanie o zákaz styku bolo zo strany matky vyfabulované. Nezmyselne nariadeným neodkladným opatrením syna nevidel od jeho štyroch rokov. Od rozvodu si matka fabuluje a vymýšľa dôvody, ako zabrániť, aby sa mohol s maloletým stretávať. V rámci konania o zákaz styku bolo nariadené znalecké dokazovanie a vyhotovený znalecký posudok je nestranný a závery z neho vyplývajúce sú v najlepšom záujme maloletého A.. Znalkyňa uviedla, že ak nedôjde k obnoveniu stretávania sa maloletých detí s otcom v uvedenom rozsahu 2-3 mesiacov alebo v prípade, ak sa stretávanie aj obnoví, ale bude sa realizovať len s trvalými problémami a častými obštrukciami zo strany matky, tak odporúča po náležitej psychologickej príprave zveriť obe maloleté deti do trvalej osobnej starostlivosti otca a styk s matkou primerane upraviť. Od vydania rozsudku o zamietnutí návrhu matky na zákaz styku prešiel rok, kedy dal súd matke možnosť spolupracovať a pozitívne vplyvať na A., aby sa situácia upokojila a aby sa vzťah obnovil. Uložené výchovné opatrenie matka nerešpektovala, s čím sa súd nevysporiadal. Všetci zainteresovaní vyhodnotili, že matka nespôlpracuje. Matka svojim konaním roky upiera maloletému A. právo na druhého rodiča a otcovi upiera právo na syna. Nerozumie, na základe čoho súd zistil, že sa s ním maloletý A. nechce stretávať, keďže k stretnutiu zákonného sudcu a A. nedošlo. Stretnutia, ktoré mali viesť k tomu, aby sa obnovil vzťah s A., prebiehali tak, že A. sa stretnutí zúčastňoval s matkou a on sa stretnutí zúčastňoval samostatne, nakoľko matka vyhlásila, že s ním odmieta byť v jednej miestnosti. Len jediný raz sa mohol stretnúť s A., čo bolo spísané v správe zo dňa 24.11.2020. Má za to, že bol priestor na to, aby sa pretrhnutý vzťah s A. postupne naprával, ale matka vyhlásila, že malý sa nechce s otcom stretávať. Tvrdenia matky neskôr prevzal kolízny opatrovník aj súd prvej inštancie. Prvé (aj posledné) stretnutie s A. dňa 24.11.2020 prebehlo tak, ako popisuje úrad, A. sa spočiatku ostýchal, nechcel sa k nemu priblížiť, komunikoval skôr cez sestru a psychologičku, neskôr si mu sadol aj na kolená. Pochopiteľné je, že po tak

dlhej dobe bolo prvé stretnutie opatrné. Následne na to zaintervenovala matka, ktorá potom deklarovala, že A. sa s ním nechce stretávať. Centrum sociálnych služieb Krupina malo snahu apelovať a vplývať na matku, ale matka odmietala spolupracovať. Maloletý A. nepozná iný názor ako názor matky a matka ani nerešpektuje žiadny iný názor.

6. Otec v súvislosti so správou zo dňa 31.07.2023 zdôraznil, že došlo k dezinterpretácii jeho stanoviska, že sa mal vyjadriť, že netrvá na stretnutiach so synom. Centru uviedol, že „tako ako je to nastavené, to nemá význam, treba to riešiť inak“, čím ale nechcel povedať, že sa nechce stretávať s A., ale že treba hľadať iný spôsob, ako docieľiť, že matka začne pozitívne na A. vplývať. V súčasnosti A. rovnako ako otca nenávidí aj sestru H.. Takže ich vlastná matka dokázala rozvrátiť aj krásny súrodenecký vzťah. Súd prvej inštancie sa nezaoberal dôvodmi, pre ktoré výchovné opatrenie bolo uložené, ani dôvodmi, pre ktoré neplnilo svoj účel a výchovné opatrenie zrušil, čím matke umožnil ďalej živiť nenávisť v maloletom synovi. Preto navrhuje pokračovanie výchovného procesu. Chce dať A. pozitívny príklad, správny vzor a model, čo je ešte v jeho veku možné, pretože dieťa všetko vníma, pozoruje a zaznamenáva. V znaleckom posudku znalkyňa zachytila tendenciu manipulovať skutočnosť a matka pravdepodobne cielene a vedome ovplyvňovala maloleté deti voči osobe otca. Nenávistný prístup matky bol zrejmý najmä z jej písomných vyjadrení k otcovi, väčšinou vo forme sms, ktoré nebude z dôvodu ich nedôstojného obsahu uvádzať. Nezmyselne nariadený zákaz styku zanechal na psychike maloletého následky, ktoré sa budú reparovať len veľmi ťažko. Jedine ak odvolací súd uloží pokračovanie v procese, vidí šancu, ako ovplyvniť zlé smerovanie vývoja maloletého A., a preto navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že nariaďuje pokračovať v uloženom výchovnom opatrení, alternatívne, aby odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na nové konanie a rozhodnutie.

7. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že sa v plnom rozsahu pridrižiava tak písomných, ako aj ústnych vyjadrení poskytnutých v priebehu konania.

8. Matka vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že so synom chodievala na stretnutia veľakrát, len aby nepovedali, že niečo porušuje. Tieto stretnutia nemali význam a bola by rada, keby si otec uvedomil, že dieťa má 9 a má vlastné názory. Za 5 rokov neurobil nič, čím by si nejakým spôsobom hľadal cestu. Od otca okrem výživného nedostal nič a keď dostal 230 eur od cudzieho človeka, zostal prekvapený. Maloletý sa opakovane vyjadril, že k otcovi chodiť nechce. Matka odmieta s otcom komunikovať, urážok a obvinení už počula dosť. Čo sa týka vzťahu so sestrou H., keď H. ušla z domu, bol to pre maloletého šok a bol nahneváný. Maloletý A. si vie vytvoriť na veci vlastný názor a otec by to mal prijať. Mal možnosť nájsť si k nemu inú cestu ako cestu nútenia, tvrdil, že nebude trvať na nútenom kontakte a stále na tom trvá. Maloletý si za 5 rokov prežil dosť stresových situácií, a preto nesúhlasí, aby sa v tom naďalej pokračovalo, nie je to v záujme jeho zdravého psychického vývinu. V reakcii na vyjadrenie kolízneho opatrovníka uviedla, že bolo neustále obviňovaná, že manipuluje a ovplyvňuje maloletého A.. Kolízna opatrovníčka sa vždy prikláňala k správam od psychologičiek. Všetko bolo zámerne písané proti matke, aby dokázali, že má na neho zlý vplyv. S ďalšími stretnutiami ani vyšetreniami nesúhlasí, maloletý je z toho znechutený a s cudzími ľuďmi sa odmieta rozprávať. Súhlasí s ukončením výchovného opatrenia, pretože nemalo význam ďalej tam chodiť.

9. Kolízny opatrovník v reakcii na vyjadrenie matky poukázal na správy z priebehu intervencií, z ktorých je zrejmý prístup matky, a poukázal aj na závery znaleckého dokazovania.

10. Otec v reakcii na vyjadrenie matky uviedol, že si je vedomý, že syn k nemu nechce chodiť, ale všetko mohlo byť úplne inak. Po rozvode sa s matkou a s deťmi stretával a všetko následne ovplyvnil zákaz styku s deťmi. Za celé obdobie u psychológa sa nič nepohlo. Matka tvrdí, že syn už má vlastné názory, ale otec sa s ním za posledných 5 rokov stretol iba raz, a preto ho nemal ako ovplyvniť. Syn len cituje slová matky, ktorá rozhoduje o všetkom tak, ako jej to vyhovuje. Matke viackrát písal, čo má synovi kúpiť, ale neprišla žiadna odpoveď. Cez prázdniny synovi poslal 100 eur na výlet a inak mu posielala 70 eur výživné, ale stravu má zadarmo a cestovné mu preplácajú. Matka posielala dcéru 110 eur, pričom len strava je 30 a cestovné 50 eur na mesiac. Keď mala dcéra stužkovú, nič jej neposlala a ešte zisťovala, koľko dcéra zarobí na brigáde. Za ten dlhý čas mohla synovi vysvetliť, že od neho otec neodíšiel, že tu bude stále pre neho a že napriek tomu, že sa rozviedli, ho stále ľúbi.

11. Matka v reakcii na vyjadrenie otca uviedla, že o stužkovej nikto nevedel a ona nemá možnosť jej niečo financovať. Otec sa za 5 rokov ani raz neopýtal, čo má synovi kúpiť. Celé je to o synovi A., kedy

bude konečne žiť bez stresu a strachu, s čím novým otec príde. Preto nesúhlasí so žiadanými ďalšími vyšetreniami.

12. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP) po zistení, že odvolanie podal oprávnený účastník konania (§ 7 CMP) v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP), preskúmal vec v rozsahu danom v ustanovení § 65 CMP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario v spojení s § 2 ods. 1 CMP) potvrdil rozsudok okresného súdu, keďže dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav, posúdil ho podľa správnych ustanovení zákona o rodine, v odôvodnení sa vysporiadal s podstatnými okolnosťami prejednávaneho prípadu a s jeho závermi sa odvolací súd cez úpravu v ust. § 387 ods. 1 CSP stotožnil.

13. Okresný súd odvolaním napadnutým rozsudkom zrušil výchovné opatrenie z dôvodu, že toto opatrenie nespĺnilo svoj účel a mal. A. naďalej odmieta stretnutia s otcom a sestrou H.. Krajský súd po oboznámení sa so spisovým materiálom konštatuje, že rozsudkom Okresného súdu Zvolen č. k. 18P/17/2019-484 zo dňa 15.06.2021 bolo nariadené výchovné opatrenie, ktorého podstatou bola povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu za účelom nadviazania vhodnej komunikácie medzi rodičmi smerujúcej k vytváraniu možnosti stretávania sa otca so synom A.. Zo správy ÚPSVaR zo dňa 07.12.2023 (č.l. 68) vyplýva, že v rámci poradenského procesu nedošlo k zlepšeniu vzájomných vzťahov a komunikácie medzi jednotlivými členmi rodiny, ani k obnoveniu kontaktov maloletého A. s otcom a sestrou a ani kontaktov medzi matkou a dcérou H., pričom matka uviedla, že nie je ochotná zúčastniť sa akýchkoľvek stretnutí s otcom dieťaťa, respektíve s dcérou H., a otec sa vyjadril, že jeho prioritou je psychická pohoda maloletého A., a preto netrvá na vynútenom stretnutí so synom. Podľa správy tak uložené výchovné opatrenie nespĺnilo svoj účel a nie je perspektívne, že by v budúcnosti mohlo dôjsť k jeho plneniu, a preto úrad odporučil jeho zrušenie. Na pojednávaní, ktoré okresný súd uskutočnil dňa 12.12.2023, kolízny opatrovník uviedol, že výchovné opatrenie nespĺnilo svoj účel z dôvodu nespôlpracovania maloletého a jeho matky. Matka na pojednávaní vyjadrila súhlas so zrušením výchovného opatrenia s tým, že maloletý stretnutia s otcom odmieta; otec so zrušením výchovného opatrenia nesúhlasil.

14. Krajský súd vo všeobecnosti uvádza, že účinnosť uloženého výchovného opatrenia súd hodnotí jednak priebežne, jednak pred skončením doby, na ktorú bolo uložené, tak, aby vedel zhodnotiť splnenie stanoveného účelu a rozhodnúť o ďalšom postupe. Podkladom pre hodnotenie budú správy predkladané osobami, ktoré spolupracujú so súdom pri sledovaní výkonu jednotlivých výchovných opatrení, a iné dôkazy, ktoré je súd povinný si aj sám zadovážiť pre zistenie skutočného stavu. Ak súd zistí, že výchovné opatrenie splnilo sledovaný účel, svoje rozhodnutie zruší; ak zistí, že sledovaný účel nebol dosiahnutý, môže nariadiť iné opatrenie v zmysle zákona o rodine. Krajský súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie vecne správne konštatoval, že uložené výchovné opatrenie nespĺnilo svoj účel a že pre postoj matky a mal. syna tento účel ani objektívne nemôže byť naplnený.

15. Otec v podanom odvolaní žiadal výchovné opatrenie ponechať a namietal, že okresný súd rozhodol v rozpore s najlepším záujmom maloletého A. a nevenoval sa dôvodom, na základe ktorých výchovné opatrenie neplnilo svoj účel. Otec v podanom odvolaní uviedol genézu vývoja vzťahov v rodine so záverom, že matka roky upiera maloletemu právo na druhého rodiča. Uviedol, že so synom sa stretol len raz dňa 24.11.2020, namietal, že si nikto neoveril tvrdenie matky, že sa s ním maloletý nechce stretávať. Aj z podaného odvolania otca tak plynie, že nariadené výchovné opatrenie za dobu, počas ktorej sa malo realizovať, neplnilo svoj účel, že k stretnutiam otca s maloleťom počas tohto obdobia vôbec nedošlo. Odvolací súd citlivo vníma vyjadrenia otca ohľadom príčin neplnenia účelu nariadeného výchovného opatrenia, avšak zároveň je nutné stotožniť sa so záverom tak kolízneho opatrovníka ako aj okresného súdu, že takto nariadené výchovné opatrenie svoj účel neplní, a preto nie je dôvodné v ňom ďalej pokračovať. Predmetom tohto konania je vyhodnotenie dôvodnosti ďalšieho pokračovania nariadeného výchovného opatrenia v kontexte jeho prínosu a účelnosti pre účastníkov a nie posúdenie prípadných iných riešení a možností obnovenia vzťahu otca so synom. Pre dosiahnutie účelu nariadeného výchovného opatrenia je okrem iného nevyhnutná komunikácia rodičov, ktorá, ako vyplýva z obsahu spisu, je výrazne narušená. Nemôže byť ani v záujme maloletého A., aby bol naďalej nútený podrobiť sa výchovnému opatreniu, ktoré neplní svoj účel. Matka nie je ochotná zúčastňovať sa akýchkoľvek stretnutí s otcom ani s dcérou H. a počas pomerne dlhého obdobia pokusov o realizáciu výchovného opatrenia nemalo toto výchovné opatrenie žiadny efekt. Okresný súd preto rozhodol vecne správne, ak výchovné opatrenie, ktoré neplní svoj účel, zrušil.

16. Na základe uvedených zhodnotení pristúpil krajský súd podľa ust. § 387 ods. 1 CSP k potvrdeniu odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým bolo zrušené výchovné opatrenie, s tým, že krajský súd v podrobnostiach odkazuje na vecne správne závery okresného súdu.

17. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 52 CMP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP a žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal.

18. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním senátu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom
fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa § 421 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.